

Richtlijnen voor de Strafvordering

Aanleiding

Het is de wens van de Procureur Generaal dat het strafvorderingsbeleid in en tussen de Openbaar Ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor zover mogelijk eenduidig is.

Binnen ieder van de Openbaar Ministeries moeten voor vergelijkbare delicten en omstandigheden ongeacht beoordelaar, tijd en plaats vergelijkbare straffen worden gevorderd. Ook wordt er door de Procureur Generaal naar gestreefd dat tussen het strafvorderingsbeleid van de verschillende Openbaar Ministeries eenduidigheid bestaat, waarbinnen vanzelfsprekend ruimte is voor de lokale situatie en problematiek van elk land of gebied.

In het kader van het strafvorderingsbeleid heeft het Openbaar Ministerie (OM) in het verleden richtlijnen uitgevaardigd. Deze richtlijnen waren voor intern gebruik. Op de verschillende eilanden werd gebruik gemaakt van verschillende richtlijnen. De Procureur Generaal wenst thans een samenhangend strafvorderingsbeleid te realiseren, waarbij gewerkt wordt met uniforme richtlijnen die per land anders kunnen zijn uitgewerkt. Ten behoeve van de duidelijkheid en de ambitie om de consistentie in strafvorderingsbeleid te vergroten zullen richtlijnen na vaststelling gepubliceerd worden via de website: www.openbaarministerie.org

Achtergrond

Ingevolge art. 5, vierde lid, van de Rijkswet openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba¹ (Rijkswet OM) kan de Procureur Generaal algemene en bijzondere aanwijzingen geven betreffende de uitoefening van taken en bevoegdheden van het OM.

¹ Rijkswet van 7 juli 2010 tot regeling van de inrichting, de organisatie en het beheer van de openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de samenwerking daartussen (Rijkswet openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba).
http://wetten.overheid.nl/BWBR0028072/geldigheidsdatum_11-05-2011

Aanwijzingen zijn publiekrechtelijke rechtshandelingen. Aanwijzingen zijn gericht tot alle leden van het OM, maar kunnen ook gericht zijn tot een beperkte kring binnen het OM, bijvoorbeeld de hoofden van de parketten of individuele leden van het OM. Degene tot wie de aanwijzing zich richt, heeft de verplichting deze op te volgen.

Het OM onderscheid drie typen van algemene aanwijzingen :

1. Aanwijzingen (inzake de uitoefening van taken en bevoegdheden);
2. Richtlijnen voor strafvordering;
3. Instructies.

Alleen de aanwijzing en de richtlijn voor strafvordering zijn aanwijzingen in de zin van artikel 5, vierde lid, van de Rijkswet Openbaar Ministerie. In voorkomende gevallen kunnen derden rechten ontleen aan aanwijzingen en richtlijnen voor strafvordering.

1. Aanwijzing inzake uitoefening taken en bevoegdheden

Een aanwijzing als onder 1. bedoeld is een publiekrechtelijke rechtshandeling van algemene aard met dwingende, normatieve beleidsregels. Deze aanwijzing wordt gebruikt voor het stellen van beleidsregels over de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het OM of de politie, voor zover het OM het gezag uitoefent over de taken en bevoegdheden van de politie.

Een dergelijke aanwijzing kan bijvoorbeeld nodig zijn om aanwijzingen voor het opsporings-, vervolgings- en executiebeleid te geven.

2. Richtlijn voor strafvordering

Een richtlijn voor strafvordering is een publiekrechtelijke rechtshandeling van algemene aard met dwingende, normatieve regels inzake de strafvordering. Een richtlijn bevat uitgangspunten voor het formuleren van de OM-afdoening of de strafeis.

De indicatie van modaliteit en strafmaat die op basis van een richtlijn van strafvordering wordt verkregen, dient als uitgangspunt bij de beoordeling van strafbare feiten. Dit laat onverlet dat in voorkomende gevallen kan en dient te worden afgeweken, dat dient dan wel uitdrukkelijk te worden gemotiveerd.

Het gebruik van richtlijnen uniformeert en expliciteert de beoordeling; het uitgangspunt van denken wordt met behulp van richtlijnen uniform gebaseerd op de gepleegde feiten en de geobjectiveerde beoordelingscriteria.

Het is mogelijk dat de richtlijnen voor de beoordeling van een specifieke casus tekort schieten, omdat bepaalde, voor dat geval relevante, factoren niet in de richtlijn zijn opgenomen. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als gevolg van de afwijkende verschijningsvorm van het delict, maar ook naar aanleiding van de persoon van de verdachte of andere omstandigheden die op het moment van beoordelen bekend zijn.

3. Instructie

Instructies zijn intern gericht en derden kunnen daar in beginsel geen rechten aan ontleen. Een instructie is een schriftelijke mededeling met interne normatieve regels gericht tot de hoofden van de OM-onderdelen, maar kan mede gericht zijn tot de opsporingsdiensten. Instructies hebben een dwingend intern karakter. Dit type beleidsregel kan onder andere worden gebruikt voor het stellen van procedurele regels. Bij procedurele regels kan het gaan om vragen als 'wie moet ik informeren als ik constateer dat sprake is van een gevoelige zaak'. Een ander voorbeeld zijn normatieve regels voor de aansturing van de opsporing.